

ARCENG III. INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONFERENCE

CONFERENCE BOOK

EDITOR Assoc. Prof. Aygun AHMADOVA

ARCENG III. INTERNATIONAL CONGRESS OF SOCIAL
SCIENCES

APRIL 25-27, 2025
SINOP, TURKIYE

EDITOR: Assoc. Prof. Aygun AHMADOVA

COPYRIGHT © 2025
BY ARCENG CONGRESS ORGANIZATION
PUBLISHING COMPANY LIMITED
ALL RIGHTS RESERVED. NO PART OF THIS PUBLICATION MAY BE
REPRODUCED, DISTRIBUTED OR TRANSMITTED IN ANY FORM OR BY ANY
MEANS, INCLUDING PHOTOCOPYING, RECORDING OR OTHER
ELECTRONIC OR MECHANICAL METHODS, WITHOUT THE PRIOR WRITTEN
PERMISSION OF THE PUBLISHER, EXCEPT IN THE CASE OF BRIEF QUOTATIONS
EMBODIED IN CRITICAL REVIEWS AND CERTAIN OTHER
NONCOMMERCIAL USES PERMITTED BY COPYRIGHT LAW. ARCENG CONGRESS
ORGANIZATION PUBLISHING® IT IS RESPONSIBILITY OF THE AUTHOR TO
ABIDE BY THE PUBLISHING ETHICS RULES.
ARCENG PUBLICATIONS – 2025©

15.05.2025
ISBN: 978-625-97514-7-4

CONTENTS

AUTHOR(s)	TITLE	PAGE NO
AZIZOVA HANIM GUNAY KERIMOVA	GREEN WORLD AND ECOLOGICAL ENVIRONMENT	1
Naseem AKHTER	THE IMPORTANCE OF HUMAN LIFE AND ITS PROTECTION: A SOCIOLOGICAL STUDY	4
Mehmet Fatih KANOĞLU Ahmet ARSLAN	GREEN TAX INCENTIVES AND SUSTAINABLE ORGANIZATIONS: EFFECTS OF ENVIRONMENTAL POLICIES ON CULTURAL TRANSFORMATION IN MANAGEMENT	5
Turhan MOÇ Ali Atakan SÜNE Gökhan BUZKAN	THE EFFECT OF PROFESSIONALISATION ON CRISIS MANAGAMENT SKILLS	20
Songül NARYAPRAĞI Assist. Prof. Fred Barış ERNST Abdullah İzzeddin KARABULUT	MODELING THE SPATIAL DEVELOPMENT OF ŞANLIURFA CITY USING THE SLEUTH MODEL	33
Abdülkadir DEVELİ Mustafa AKGÜN	A SUPPORTIVE ENVIRONMENT FOR THE EMPLOYMENT OF INDIVIDUALS WITH MENTALLY AND EMOTIONALLY DISABILITIES: A CASE STUDY	42
Esra ALTAY SABUNCU	RELIGIOUS COUNSELING AND GUIDANCE SERVICES IN NURSING HOMES	44
Irem ULU DOĞAN Seydi Ahmet SATICI	RUMINATION AND RELATIONSHIP SATISFACTION IN MARRIED INDIVIDUALS: THE MULTIPLE MEDIATION OF SELF-COMPASSION AND COMPASSION	53
Beyza Sündüs ATLIER Melek ZUBAROĞLU YANARDAĞ	EVALUATION OF THE FOSTER FAMILY SYSTEM FROM THE PERSPECTIVE OF SOCIAL SERVICES	55
Beyza NOGAY Melek ZUBAROĞLU YANARDAĞ	STRATEGIES TO FIGHT AGAINST CHILD LABOR IN SOCIAL WORK PERSPECTIVE	65
Natalia SHCHUKINA	GREEN TRANSFORMATION OF THE LABOR MARKET: A LEGAL PERSPECTIVE ON SUSTAINABLE EMPLOYMENT	73
Turan BAŞKONUŞ Aysima ATEŞLİ	THE ROLE AND EFFECTS OF SPORTS IN REDUCING PEER BULLYING	75
Turhan MOÇ Fatma KURT	ÖĞRETMENLERİN ÇATIŞMA ÇÖZÜM STRATEJİLERİ. İĞDIR İLİ MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	77
Mustafa PAMUK	INVESTIGATION OF THE ROLE OF YOUTUBE ADDICTION IN THE GENERAL PROCRASTINATION OF ADULTS IN RELATION TO SOME VARIABLES	94
Ayham OBEİD Zeynep DEMİRTAŞ	EXAMINATION OF PRESERVICE TEACHERS DIGITAL LITERACY LEVELS	103
Hatice KIZILTAŞ	REFLECTIONS OF TURKIYE-ENGLAND RELATIONS DURING WORLD WAR II IN THE TURKISH PRESS	112

Ali Osman YILMAZ Halil MUTLU	PERCEPTIONS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS ON THE CONCEPT OF TAX:A METAPHOR STUDY	114
Yasemen BABAYEVA	AZERBAIJANI WOMEN POETS AND WRITERS IN EUROPEAN LITERARY -CRITICAL THOUGHT.	124
CƏFƏROVA Ulviyyə Əhməd	RYIAZIYYAT FINNININ FƏRQLI TƏDRIS METODLARI	125
AGAKISLBƏYLI SEVINC YAVƏR	KOMPÜTERİN ARXİTEKTURASI ANLAYIŞI	128
SEVDA ABBASOVA	DISCUSSION AS A METHOD OF FORMING COMMUNICATION SKILLS	130
Mustafa DİĞLER	EROL AKYAVAŞ: A TURNING POINT IN CONTEMPORARY TURKISH ART	134
Bahriddin UMAROV	MODERN TOPLUMDA İSLAM DİNİNİN PSİKOLOJİK YÖNLERİ	136
Cemal SANDIKCI	KUR'ÂN-I KERÎM'DE "İNSAN"	137
İshak ATAMAN	APPLICABILITY OF THE METHOD OF MAFHÛM AL-MUKHĀLAFĀH IN UNDERSTANDING THE QUR'AN	142
Mustafa DİĞLER	FROM TRADITION TO MODERNITY: BEDRI RAHMI EYUBOĞLU'S ARTISTIC JOURNEY	144
HASANOVA AMALİYA MURAD	INTELLECTUAL ANALYSIS OF COGNITION IN INCLUSIVE EDUCATION	146
Lala MUSAYEVA	DEVELOPING LITERARY PRONUNCIATION SKILLS IN PRIMARY SCHOOLS THROUGH INTERACTIVE STORYTELLING: A STUDY OF AZERBAIJANI LANGUAGE LESSONS	151
EMIL RAUL OĞLU AĞAYEV	THE ROLE OF NEW TEACHING METHODS IN THE METHODOLOGY OF TEACHING FINE ARTS	154
MAMMADOVA ESMİRA FARHAD DAUGHTER	WAYS TO IMPROVE KNOWLEDGE AND SKILLS ON EXPRESSIVE READING IN PRIMARY GRADES	156
Mehrabova Tamam Allahverdi qızı	DIFERENT ASPECTS IN THE CLASSIFICATION OF SENTENCE MEMBERS IN AZERBAIJANI AND TURKISH TURKISH	163
Samira BABAYEVA	MODERN METHODS OF TEACHING	165
Шафиева Эльнара Ибрагим кызы Аллахярова Севиндж Агавели гызы Самандарова Айдан Фирудин гызы Игидова Эмилия Шахрудин гызы	ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОБЛЕМ ПСИХИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ МОЛОДЕЖИ И ПУТИ ИХ ПРЕОДОЛЕНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.	168
Dr. Irina-Ana DROBOT	SIGMUND FREUD'S VIEWS ON HAPPINESS	173

Nizami ADISIRINOV	SUMMARYCHILD REPUBLICATION IN THE TURKISH EPIC TRADITION	178
IBRAHIMOVA GULNARA AKIF	AZƏRBAYCAN MULTIKULTURALİZMINİN BANISI ULU ÖNDƏR HEYDƏR ƏLİYEV	186
ZEHRA HEMZEYEV	LANGUAGE INFORMATION	188
Arzu KƏRİMOVA	DIALECTS OF THE AZERBAIJAN LANGUAGE AND THEIR RESEARCH	192
ARZU ƏLƏSGƏR QIZI SÜLEYMANOVA	INCLUSIVE EDUCATION	196
AYNUR ZAHİR QIZI BƏDƏLOVA	ARTISTIC EXPRESSION OF AMERICAN REALITIES IN THE NOVEL "SISTER CARRIE"	198
Arzu KƏRİMOVA	GRAMMATICAL FEATURES OF THE AZERBAIJAN LANGUAGE AND THEIR TEACHING	201
COBANOVA NƏRGİZ MƏHƏMMƏD QIZI	MÖVCUD ŞƏRAİTƏ DÜŞMÜŞ İNSANIN DAVRANIŞI VƏ PSİXOLOGİYASI	205
SEYFULLAYEVA AYNUR TAHİR QIZI	QƏDİM MİSİR İNCƏSƏNƏTİNİN FORMALAŞMASI	208
SEYFULLAYEVA AYNUR TAHİR QIZI	İNTİBAH DÖVRÜ DEKORATİV – TƏTBİQİ SƏNƏTİ	210
ALMASZADƏ GÜLSÜM SIYAVUS QIZI	PREDİKAT VƏ TƏKLİF MƏNTİQİ	213
Elman GULİYEV	ANALYSIS OF MOLLA ABBAS SURAT IN THE NOVELS OF ISMAYIL GASPIRALI	215
HƏSƏNOVA YEGANƏ AKİF QIZI	INFORMATIKANIN TƏDRİSİ METODİKASI	223
GUNEL PENİYEV	SİMPOTOMATİK VƏ İZAHEDİCİ ŞƏRHLƏR	225
AYNUR ZAHİR KIZI BADALOVA	TEVFİK FİKRET'İN "MİLLET ŞARKISI" ŞİİRİNDE TOPLUMSAL DİRENİŞ VE ADALETİN İŞİĞİ	227
ULDUZ FƏRHAD QƏHRƏMANOVA	DRAMATIC WORKS AS ARTISTIC STAGE WORKS	231
Günel HUMMƏTOVA (PƏNİYEV) Saleh	MƏRASİM NƏĞMƏLƏRİNDƏ MİLLİ DƏYƏRLƏR	234
Ülker BAHSİYEV	RESEARCH ISSUES OF THE MAGAZINES “MOLLA NASREDDİN” AND “FUYUZAT”	237
BABAYEV YAQUB MƏHƏRRƏM OĞLU	ARTISTIC STRUCTURE OF FADAI'S POEM "BAKHTIYARNAME", PHILOSOPHY OF FAITH, JUSTICE AND PATIENCE IN THE WORK	241
Angel CALLISTA Christian Kevin WANG Vania ELSHADANIA	CHINESE GRAVE PRAYING	247
Yahya ŞAHİN	THE MEANING OF EMPATHY IN MARRIAGE: AN INTERPRETATIVE PHENOMENOLOGICAL APPROACH	248

THE ROLE OF NEW TEACHING METHODS IN THE METHODOLOGY OF
TEACHING FINE ARTS

TƏSVİRİ SƏNƏT FƏNNİNİN TƏDRİSİ METODİKASINDA YENİ TƏLİM
ÜSULLARININ ROLU

Emil Raul oğlu Ağayev

Teacher of the subject combination commission "Art and physical education" of the
Azerbaijan State Pedagogical College under the Azerbaijan State Pedagogical
University, ORCID NO: 0000-0001-9354-0839

Xülasə

Müasir təhsilin əsas tələblərindən biri müəllimlərin yeni təlim üsulları ilə şagirdləri dərəcə cəlb etməkdir. Təlimlərdən istifadə etməklə şagirdlərin bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirməkdir. Şagirdlərin müstəqil olaraq yaradıcı düşünmə bacarığı, biliklərini sistemləşdirmək, nəzəri və yaradıcı qabiliyyətlərinin inkişaf etdirilməsi müasir təhsildə təsviri sənət fənni üçün vacibdir. Bu məqalədə təsviri sənət fənninin tədrisi metodikasında yeni təlim üsullarının rolu təhlil edilmişdir.

Açar sözlər: Təsviri sənət, təlim üsulları, müasir təhsil, orta məktəb, şagird

Abstract

One of the main requirements of modern education is for teachers to involve students in the lesson with new teaching methods. To develop students' knowledge and skills by using training. The ability of students to think independently, systematize their knowledge, and develop their theoretical and creative abilities is important for the subject of fine arts in modern education. This article analyzes the role of new teaching methods in the methodology of teaching fine arts.

Keywords: Fine arts, teaching methods, modern education, secondary school, student

XXI əsrin ən inkişaf edən sahələrindən biri təhsildir. Dünya ölkələri bir-biri ilə təhsil siyasəti ilə mübarizə apararaq, yeni təlim üsulları ilə formalaşmaqda olan gənc nəslin nümayəndələri üçün maraqlı dərəcə planları ortalığa çıxarırlar. Təsviri incəsənət fənninin də tədris metodikasında yeni təlim üsullarının tətbiqi şagirdlərdə yaradıcı qabiliyyətlə yanaşı, dünyagörüşlərini də inkişaf etdirirlər.

Dəyişən müasir dünyada təsviri incəsənətdə yeni texnologiyalar, üslublar və cərəyanlar meydana çıxır. Bütün bu baş verən proseslər təhsildə də təsir göstərir. Şagirdlər orta məktəbdən başlayaraq yaradıcı qabiliyyətlərini formalaşdırıb, inkişaf etdirirlər. Onlar həmçinin nəzəri məlumatları öyrənərək, rəsm əsərləri üzərində tətbiq etməyi bacarmalıdırlar.

Təsviri incəsənət fənninin tədrisi metodikasında yeni təlim üsullarının əsas rolu formalaşmaqda olan şəxsiyyətin dünyagörüşünü inkişaf etdirərək, yerli və xarici incəsənət haqqında geniş məlumat öyrənilər. Həmçinin incəsənət əsərləri üzərində təhlil etmə bacarığı da formalaşmaqda olan şagird üçün mühüm təlim üsullarındandır.

Təsviri incəsənət fənninin tədrisində müəllim şagirdlərlə qrup işləri də aparmalıdır. Bu zaman şagirdlər qarşılıqlı yaradıcı araşdırma və fəaliyyətin təhlili, bölüşdürülməsi bacarıqlarını da inkişaf etdirirlər. Təlimlər müasir uşağı dövrünün tələblərinə uyğun hazırlamağı bacarmalıdır.

Yaradıcı fənn ilə formalaşmaqda olan şəxsiyyət həm də tərbiyə edilir. Təsviri incəsənət fənninin tədris prosesi şagirdə yaradıcı, özünü inkişaf etdirən şəxsiyyət fenomenini formalaşdırır.

Təsviri incəsənət fənninin tədrisində yeni təlim üsullarının tətbiqi nəticəsində aşağıdakı bacarıqlar ön plana çıxarılır:

- İncəsənət əsərlərinə tənqidi və məntiqi yanaşma;
- İncəsənət əsərlərinin təhlilində müstəqil fikirlər söyləmək;
- Təsviri incəsənət haqqında bilikləri müstəqil əldə etmək;
- Yeni və yaradıcı rəsmlər üzərində işləmək;
- Şəxsiyyətin dünyagörüşü və yaradıcı bacarıqlarını inkişaf etdirmək.

Təsviri incəsənətdə öyrədilən hər bir məlumat real həyatda istifadə edilən zaman uğurlu hesab edilə bilər. Rənglər haqqında bilikləri öyrənən şagirdlər onları istər geyimlərində, istərsə də dizayn etmə bacarıqlarında, həyatlarında istifadə edə bilərlər. Təsviri incəsənət haqqında biliklər, təlim metodlarının tətbiqi şagirdin müstəqil yaradıcılığının formalaşması, eyni zamanda şagirdyönümlü tədris prosesi üçün aktual hesab edilir.

İLL 1. Təsviri incəsənət fənninin tədrisi metodikasının şagirdlərin tədrisində rolu

ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:

1. Ağayev.E “Təsviri sənətin tədrisi metodikası (pedaqoji və psixoloji yanaşmalar kontekstində)”. Metodik vəsait. “Zəngəzurda” çap evi 2024. 40 s.
- 2.Veysova. Z “Fəal interaktiv təlim”. Müəllimlər üçün vəsait. S 6-8.